

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Stichting De Samenwerking: Pensioenfonds voor het slagersbedrijf heeft de Gouden Veer 2015 voor de **beste tekst over geldzaken** gewonnen.

(Bron: [Nationale Schrijfwedstrijd](#))

De Pools-Belgische schrijfster en journaliste Maja Wolny vertelt over haar ervaringen als eigenaar van een Gentse boekhandel gespecialiseerd in **Oost-Europese literatuur**.

(Bron: [De Redactie](#))

Een vliegtuigpassagier meende te zien dat een andere passagier een sms kreeg met daarin het woord **dynamite** en de code van een luchthaven. Er werden vier passagiers uit het vliegtuig gehaald, maar de politie vond geen enkele verdachte sms op hun telefoons.

(Bron: [The Seattle Times](#))

Het **Aurebesh**, een taal uit *Star Wars*, is tijdelijk toegevoegd aan het vertaalprogramma van Google.

(Bron: [De Standaard](#))

Taaltip: *swypen* en *swipen*

PRAKTISCH. De werkwoorden *swypen* en *swipen* spreek je hetzelfde uit (als 'swai-puhn'), maar ze hebben een verschillende betekenis. Als je *swypet*, maak je woorden door je vinger van letter naar letter over het scherm te bewegen – je blijft dus met je vinger aan het scherm van je telefoon of tablet 'gekleefd' tot je een woord hebt gevormd. *Swipen* is bekender: je veegt dan met je vinger(s) over het scherm om in een bestand, map of app op je telefoon of tablet te bladeren.

Swipen en *swypen* staan (met betekenisomschrijving) op [Spellingsite.nu](#) (de spellingwebsite van Onze Taal en Prisma). Daar vindt u ook de vervoeging van deze werkwoorden.

Aanbieding: word nu voor € 36,50 een jaar lang [lid van Onze Taal](#) en ontvang als welkomstcadeau het boek 'Waar komt pindaakaas vandaan?' (winkelprijs € 9,95).

Generatie Swipe

QUIZ. De jeugd van tegenwoordig wordt weleens de [generatie Swipe](#) genoemd, omdat ze van jongs af aan vertrouwd raakt met digitale technologie (en swipen). Daar hoort natuurlijk ook een eigen taaltje bij. U kunt uw kennis daarvan testen in de [quiz van Het Nieuwsblad](#).

College over spraak, taal en accenten

UNIVERSITEIT VAN NEDERLAND. Deze week publiceert de Universiteit van Nederland video's waarin Marc van Oostendorp college geeft over spraak, taal en accenten. Hij behandelt vijf vragen: waarom is het raar om met een Gooise 'r' te praten, waarom zeggen alle kinderen ter wereld 'mama', is uit jouw taalgebruik af te leiden uit welke plaats je komt, ga je anders praten als je veel tv kijkt, en zouden we een perfecte taal kunnen bedenken?

De vijf filmpjes verschijnen deze week iedere avond om 20.30 uur op – onder andere – de website van [de Universiteit van Nederland](#).

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

Iedereen kan voortaan **ondertitels toevoegen** aan YouTube-filmpjes. Dat heeft Google deze week aangekondigd.

(Bron: [One More Thing](#))

In een bericht over de verscherpte taaleisen voor uitkeringsgerechtigden maakte de gemeente Utrecht zelf een **spelfout**. Dit tot hilariteit van het Twittervolk.

(Bron: [Nu.nl](#))

De vier Nederlandse voetballers bij Lazio Roma worden soms door ploeggenoten **geplaagd om hun Nederlands**.

(Bron: [Onze11.nl](#))

Vlaams liedboek (2)

RUE DES BOUCHERS. In het boek *De Standaards van Spits* verzamelde Frits Spits 90 van de mooiste Nederlandstalige liedjes. Slechts drie daarvan komen uit Vlaanderen. Onbekend is onbemind, en daarom geeft Taalpost de opmaat voor een reeks over het Vlaamse lied.

Onze tweede keuze is van liedjesschrijver en zanger Johan Verminnen, die bekend werd van onder andere het nummer '[Laat me nu toch niet alleen](#)' (ook bekend in een [versie van Clouseau](#)). We kiezen voor een lied over Brussel: '[In de rue des Bouchers](#)'. Het is een wat volkser nummer, bovendien in het Brussels gezongen, en daardoor misschien wat minder representatief voor Verminnens oeuvre, maar aan het eind van deze enerverende week kunnen we niet anders kiezen. Verminnen schreef trouwens ook een nummer over [Brussel](#) dat niets aan actualiteit heeft ingeboet.

Aanbieding: word nu voor € 36,50 een jaar lang [lid van Onze Taal](#) en ontvang als welkomstcadeau het boek 'Waar komt pindakaas vandaan?' (winkelprijs € 9,95).

Acht Duitse woorden die Amerikanen ook wel willen

WOORDJALOERS. Iedere taal heeft wel woorden die je in andere talen niet hebt. In [deze video](#) legt een Amerikaanse die Duits aan het leren is uit hoe fijn Duitse woorden zijn. Zou het Engels ook geen woorden moeten hebben zoals 'naaktslak', 'stinkdier' of 'stofzuiger'?

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

De officiële spellingwebsite van de Taalunie keurt onder meer **'hij wilt'** goed. Vanwege de 'complexiteit van het probleem' kan dit volgens de overheidsorganisatie pas half januari worden gecorrigeerd.

(Bron: [Neder-L](#))

Het Latijn is bij uitstek **geschikt voor Twitter**. Dat meent de Italiaanse organisatie Cortile dei Gentili.

(Bron: [San Francesco](#))

Nederlandse ouders noemen hun dochters geen **Isis** meer. Dit jaar zijn er nog maar vijf meisjes geboren met die naam.

(Bron: [Onze Taal](#))

Het Gentse dialect krijgt een eigen, officiële **'Week van het Gents'**.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

Woordverkiezingen

VAN HET JAAR. Het einde van het jaar nadert, en dat betekent dat er weer allerlei lijstjes gaan circuleren. Gisteren startte Van Dale zijn verkiezing voor het 'woord van het jaar'. Traditioneel doet de woordenboekuitgeverij dit met aparte lijsten voor [Nederland](#) en [Vlaanderen](#).

Ook het Instituut voor Nederlandse Lexicologie heeft zijn traditionele verkiezing uitgeschreven; deze gaat over [woorden die volgens u weg mogen](#).

Op zoek naar een leuk sinterklaascadeau voor een van uw (groot)ouders? Bestel het boekje 'Mijn moeder zei altijd' in de [webwinkel van Onze Taal](#).

Is *lezer*essen* schrijven een goed idee?

OPINIEPEILING. Zoals Taalpost maandag meldde, wil de Duitse politieke partij Die Grünen alleen nog geslachtsneutrale persoonsaanduidingen gebruiken. In het Duits krijg je dan woorden als *Leser*innen* (mét sterretje) voor 'lezers en lezeressen'. Is dit ook een goed idee voor het Nederlands? Denk bijvoorbeeld aan een aanhef als: *Beste lezer*essen*.

Op [de website van Onze Taal](#) kunt u over deze stelling stemmen en meediscussiëren.

▶ Aan-/afmelden

▶ Archief

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

De Duitse politieke partij Die Grünen maakt **geslachtsneutrale taal** in eigen gelederen verplicht. Voortaan dienen groene politici te spreken van *IS-Kämpfer*innen* (mét sterretje).
(Bron: [Der Spiegel](#))

Tweetalige mensen hebben twee keer meer kans om te herstellen van **een beroerte** dan mensen die maar één taal spreken. Dat stellen onderzoekers uit Edinburgh.
(Bron: [Nu.nl](#))

Het **Indonesisch** wordt als studievak bedreigd aan Australische universiteiten, ondanks de geografische nabijheid.
(Bron: [The Guardian](#))

Taaltip: *in de rede(n) liggen*

PRAKTISCH. In de uitdrukking *in de rede liggen* wordt *rede* zonder *n* geschreven. Een zin als 'Het ligt in de rede dat Petra dit project gaat leiden' betekent dat het logisch zou zijn als Petra projectleider wordt; dat is iets wat in de gegeven situatie voor de hand ligt.

De woorden *rede* en *reden* worden vrij vaak verward. *Reden* heeft over het algemeen betrekking op een aanleiding of een motief, zoals in *een geldige reden* en *(geen) reden tot klagen hebben*. *Rede* wordt vaak gebruikt in combinatie met handelingen die voortvloeien uit het logisch denkvermogen of uit redelijkheid. Bijvoorbeeld: *met rede begaafd zijn* ('in staat zijn tot een oordeel') en *iemand tot rede brengen*.

Op zoek naar een sinterklaascadeau? Bestel dan de [Taalkalender 2016](#), de [Kindertaalkalender 2016](#) of de [Taalagenda 2016 van Onze Taal](#).

De didactiek van het schoolvak Nederlands

TIJDSCHRIFT. *Fons* is de naam van een gloednieuw (Vlaams) tijdschrift voor leraren Nederlands, dat helemaal gaat over de zogeheten vakdidactiek: hoe onderwijs je de

Nederlandse taal? Op het weblog [Neder-L](#) vertelt redacteur Steven Delarue meer over het tijdschrift. Ook kunt u er het eerste nummer digitaal inzien.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

De Wabliëft-prijs voor **duidelijke taal** gaat dit jaar naar auteur Ann De Craemer en radiomaker Jan Hautekiet voor de campagne 'Heerlijk Helder'.

(Bron: [Wabliëft](#))

De winnaar van de Martinus Nijhoff Vertaalprijs 2016 is Babet Mossel, die heel wat boeken uit de **Britse en Amerikaanse literatuur** vertaalde.

(Bron: [Prins Bernhard Cultuurfonds](#))

Panasonic heeft een **Megaphoneyaku** uitgevonden, een megafoon die een tekst vertaalt en dan veel luider herhaalt. Dat is bijvoorbeeld handig voor het verwelkomen van anderstalige gasten op luchthavens.

(Bron: [Apparata](#))

Vlaams liedboek (1)

MIA. Peter Vandermeersch, Vlaming en hoofdredacteur van *NRC*, had een opmerking bij [De Standaards van Spits](#). Dat boek verzamelt 90 van de mooiste Nederlandstalige liedjes. Slechts drie daarvan komen uit Vlaanderen. Onbekend is onbemind, en daarom geeft Taalpost de opmaat voor een reeks over het Vlaamse lied.

De vertolker van het eerste lied in deze reeks overleed bijna een jaar geleden: Luc De Vos, zanger van de groep [Gorki](#) en auteur van acht boeken. De Vos schreef met zijn groep (oorspronkelijk Gorky, later Gorki) een indrukwekkend oeuvre. Het bekendste nummer daarin is ['Mia'](#). (De pianist in de video is trouwens de Jan Hautekiet die hierboven vermeld wordt.)

[Op zoek naar een talig sinterklaascadeau? Kijk eens rond in de webwinkel van Onze Taal.](#)

Valentimorfeem in het Afrikaans

ONDERZOEK. Benito Trollip van de Noord-Wes Universiteit Potchefstroom onderzoekt de tussenklank in het Afrikaans (het zogenoemde valentimorfeem). Een voorbeeld is de -s- in

koningsfamilie.

Voor het empirische onderdeel van zijn studie zoekt hij Nederlandstaligen die vreemdetaalsprekers van het Afrikaans zijn en ook Nederlandstaligen die geïnteresseerd zijn in het Afrikaans (maar het niet spreken of niet helemaal begrijpen). Zij kunnen tot 20 december deelnemen aan een online [enquête](#).

Wedstrijd *Het nieuwe verdwijnwoordenboek*

PRIJSVRAAG. Woordenboekenmaker en taalpublicist Ton den Boon publiceerde in 2006 het *Verdwijnwoordenboek*. Ondertussen heeft hij zijn verzameling verdwijnwoorden aangevuld en nieuwe anekdotes en citaten toegevoegd. Het resultaat is [Het nieuwe verdwijnwoordenboek](#), waarvan we vijf exemplaren mogen weggeven.

Wilt u in aanmerking komen voor een exemplaar? Beantwoord dan deze vraag: Ton den Boon is een van de twee hoofdredacteuren van de *Dikke Van Dale*. Wie is de andere? Stuur uw antwoord voor 1 december naar redactie@taalpost.nl.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Het Australische telecommunicatiebedrijf Optus krijgt **klachten** van klanten over informatiepanelen in winkels. Daarop staat dat er personeel aanwezig is dat Arabisch spreekt. (Bron: [The Guardian](#))

Docenten **Grieks en Latijn** wijzen het platform Onderwijs 2032 op het belang van kennis over de Griekse en Romeinse wereld. Ze vrezen dat er in het onderwijs van de toekomst geen aandacht meer zal zijn voor klassieke talen. (Bron: [Leeuwarder Courant](#))

Het tijdschrift *Onze Taal* stelt een **lezerspanel** samen. (Bron: [Onze Taal](#))

Jargon versluiert sjoemelwetenschap

FRAUDE. Als wetenschappers de gegevens in hun onderzoek vervalsen, proberen ze dat te verhullen door op een andere manier te schrijven. Dat hebben onderzoekers van de universiteit van Stanford in de Verenigde Staten vastgesteld.

Ze [doorzochten](#) een gegevensbank met wetenschappelijke artikelen die tussen 1973 en 2013 gepubliceerd werden. Aan de hand van een 'versluisindex' ontdekten ze onder meer dat frauduleuze onderzoeksartikelen gemiddeld 60 jargonwoorden méér bevatten dan artikelen die stoelen op deugdelijk onderzoek.

Geef Onze Taal [cadeau](#) tijdens de feestdagen!

Ook apen herkennen de basisstructuur van taal

HERSENONDERZOEK. Onderzoekers aan de universiteit van Newcastle in Groot-Brittannië hebben cognitieve functies in de hersenen van mensen en apen vergeleken. Ze deden dat met een zelfgemaakte taal. De hersenactiviteit bij het herkennen van sequenties in die taal bleek zich in beide groepen in dezelfde hersenregio voor te doen.

De [onderzoekresultaten](#) kunnen antwoord geven op vragen over taalverwerving en taalverlies, bijvoorbeeld bij hersenbeschadiging, een beroerte of dementie.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Dit is nummer 1756 van Taalpost. Over 1756 gesproken, in dat jaar overleed de laatste spreekster van het **Polabisch**, een West-Slavische taal.

(Bron: [Wikipedia](#))

Waarom gebruikten John Kerry en François Hollande na de aanslagen in Parijs de naam **Daesh** in plaats van ISIS, ISIL of IS?

(Bron: [Vox](#))

In Vlaamse dialecten komt het woord **bataklan** voor. Ook in het Hoegaards. Daar betekent het 'een zootje, een slordig gedoe'.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

Taaltip: *whisky* en *whiskey*

PRAKTISCH. De spellingen *whisky* en *whiskey* zijn allebei juist. Whisk(e)ykenners weten dat *whisky* uit Canada en Schotland komt, en *whiskey* uit de Verenigde Staten en Ierland. In het algemeen (als het verschil er niet toe doet) is *whisky* de gewone vorm in het Nederlandse taalgebied.

Het meervoud van *whiskey* is overigens *whiskeys* (met de s eraan vast). Bij *whisky* is het meervoud *whisky's*. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er in *whiskey* een e voor de y staat. Er is dan geen apostrof nodig in het meervoud. Vergelijkbare meervouden zijn *displays* en *wiseguys*. *Whisky's* is vergelijkbaar met *baby's* en *intercity's*.

Nieuws, blogs, fotostrips, boeken, adviezen en allerlei andere weetjes over taal vind je op www.onzetaal.nl.

Belachelijk slechte ondertiteling

VERTALEN. De ondertiteling van de films bij Netflix is 'belachelijk slecht', stelt een kijkster vast. Ze schrijft op haar boekenblog [Een letter meer graag](#) over de 'iedereen-kan-ondertitelen-dus-waarom-geld-uitgeven-aan-professionals'-ondertiteling.

Vertalen en ondertitelen zijn inderdaad activiteiten waarover een organisatie vooraf goed moet nadenken. De weblogs van vertalers zoals [Susanne Verberk](#) en [Els Peleman](#) maken dat keer op keer duidelijk.

Inkopen van vertalingen – en taal in het algemeen – komt trouwens ruim aan bod op de conferentie [The Value of Language](#), die op 26 november in Brussel plaatsvindt.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

De **sociale media** zijn slecht voor de taalvaardigheid, zo betoogt de Rotterdamse burgemeester Aboutaleb.

(Bron: [Metro](#))

In de Achterhoek verschijnen drie boekjes waarin **bijbelverhalen** voor kinderen worden naverteld in het dialect. De boekjes gaan over de feesten Kasmissen, Paosen en Pinksteren.

(Bron: [de Gelderlander](#))

Het **Engels** moet ook in Vlaanderen op de basisschool worden ingevoerd. Dat stellen de Gentse taalkundigen Jenka Van de Voorde en Ellen Simon.

(Bron: [De Redactie](#))

Allokes!

MUZIEK. Sommige liedjes lenen zich kennelijk goed voor vertalingen. Een goed voorbeeld is 'Hello', waarmee de zangeres Adele momenteel wereldwijd successen boekt. De Taalpostredactie vond op het internet in ieder geval interpretaties van het nummer in [Amerikaanse Gebarentaal](#) en [het Antwerps](#). Adeles collega maakte bovendien een versie in [een ter plekke verzonnen eigen taal](#).

Direct taaladvies nodig? Zoek via de [website](#) of de gratis [app](#) in de adviezen van Onze Taal of kijk op [Spellingsite.nu](#).

Taalprofessionals

CROWDFUNDING. De organisatie De Taalsector probeert al enige tijd te laten zien welke mensen er professioneel met taal bezig zijn. Om dat doel te bereiken, wil De Taalsector een boek maken waarin twintig interviews staan met dat soort professionals. Om dat boek te kunnen maken, probeert de organisatie nu geld te vinden [bij het publiek](#).

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

Welke Nederlandse universiteit heeft de **domste reclameslogan**? U kunt nu stemmen.
(Bron: [Platform H.NU](#))

Duitsers zijn lang niet altijd zo zeker over het **woordgeslacht** van woorden als *Paprika*, *Toast* en *Virus*.
(Bron: [Tiroler Tageszeitung](#))

Het **Platduitse woord van het jaar** is *kommodig*. Dat betekent niet alleen 'gezellig', het klinkt ook zo.
(Bron: [NDR](#))

Neptaalwetenschap

POLEMIEK. De Amerikaanse hoogleraar Asya Pereltsvaig maakt zich boos over alle onzin die er volgens haar de laatste tijd over taalwetenschap wordt verteld in de media. Bijvoorbeeld het verhaal dat het Australische accent beïnvloed zou zijn door de voortdurende dronkenschap van de vroegere bevolking. Of dat de talen van de wereld beïnvloed zouden worden door het kwaad. Op [haar weblog](#) zet Pereltsvaig haar bezwaren uiteen (lees vooral ook het commentaar).

[Bestel de Taalkalender en de Kindertaalkalender voor 2016 nu in de webwinkel van Onze Taal.](#)

Taal van de mijnen

DIALECTOLOGIE. De Limburgse cultuurwetenschapper Leen Roels heeft jarenlang gewerkt aan een verzameling van woorden die te maken hebben met de mijnen. Waar in Nederland veel mijn-woorden uit het Duits kwamen, kwamen ze in Vlaanderen meer uit het Waals en het Frans. Ze vertelt erover in een interview met [Het Belang van Limburg](#). Op 28 november a.s. kunt u overigens onder anderen naar Roels luisteren tijdens het jaarlijkse congres van de [Vereniging voor Limburgse Dialect- en Naamkunde](#).

Dierennamen in de dierentuin

OPINIEPEILING. Artis maakt sinds vorige week de namen van de dieren niet meer bekend. Nieuwe dieren krijgen nog wel een naam, maar die zal niet in de publiciteit worden gebracht. Volgens [de directeur van de Amsterdamse dierentuin](#) worden de dieren vermenselijkt als ze namen krijgen, en dat zit het educatieve doel van de dierentuin in de weg. Maar veel bezoekers van Artis vinden het jammer: zij noemen de dieren waarmee ze een band hebben graag bij een 'echte' naam. Enkele andere dierentuinen hebben al aangegeven dat ze de menselijke namen blijven gebruiken. Ook de taalkundige Marc van Oostendorp heeft [zijn bedenkingen](#). Op [de website van Onze Taal](#) kunt u stemmen en uw mening onderbouwen.

▶ Aan-/afmelden

▶ Archief

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

Sjoemelsoftware is het **Onze Taal-woord van het jaar 2015**. Het kwam zaterdag als winnaar uit de bus tijdens het congres van Onze Taal.

(Bron: [Onze Taal](#))

Het **Westlands** gaat verdwijnen. Dat vermoeden in ieder geval leraren Nederlands in deze Zuid-Hollandse regio.

(Bron: [AD](#))

Vrouwen zijn beter in taal dan mannen. Dat blijkt uit onderzoek naar **staatsexamens Nederlands als Tweede Taal**.

(Bron: [BNR](#))

Taaltip: verkleinvorm van *kauwgom/kauwgum*

PRAKTISCH. Er zijn vier mogelijkheden om een stukje kauwgom/kauwgum aan te duiden: *kauwgompje*, *kauwgumpje*, *kauwgommetje* en *kauwgummetje*.

Het begint er al mee dat *kauwgom* en *kauwgum* vormvarianten van elkaar zijn. Deze varianten hebben allebei twee verkleinvormen. De meestvoorkomende variant is *kauwgompje*, gevolgd door *kauwgumpje*.

Kauwgommetje en *kauwgummetje* zijn ook mogelijk. Eenlettergrepige woorden met een 'korte' klinker krijgen namelijk meestal een 'lange' verkleiningsuitgang: *bommetje*, *halletje*, *dingetje* en dus ook *gommetje/gummetje*. Maar in *kauwgom/-gum* ligt de klemtoon op *kauw-*, en na een onbeklemtoonde slotlettergreep komt niet zo snel de uitgang *-etje*. Vandaar dat *kauwgompje* en *kauwgumpje* de gewoonste vormen zijn geworden.

Wat heeft 'ijsbergsla' met ijsbergen te maken? Het antwoord op deze en 99 andere vragen over de herkomst van woorden vindt u in ons nieuwe boek [Waar komt 'hagelslag' vandaan?](#)

Waar komt het woord *vlonder* vandaan?

ETYMOLOGIE. Waar komt het woord *vlonder* vandaan? De taalkundige Michiel de Vaan [zocht het uit](#): het was in de Middeleeuwen een woord voor de dwarsbalk van het houten kruis van Jezus, en kreeg gaandeweg in Holland de naam van een plank over een sloot. De naam van Joost van den Vondel blijkt dezelfde herkomst te hebben.

De Vaans bespreking maakt deel uit van een lange serie blogposts waarin hij woorden behandelt waarvan de herkomst niet aan de orde komt in het grote *Etymologisch Woordenboek van het Nederlands*. U vindt zijn serie [hier](#).

▶ Aan-/afmelden

▶ Archief

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Klopt het wel dat Nederlanders bijna het best Engels spreken van alle niet-Engelstalige landen? Peilingdeskundige Jelke Bethlehem heeft zijn **bedenkingen** bij het onderzoek dat eerder deze week verscheen.

(Bron: [PeilingPraktijken](#))

Volgende week donderdag 12 november is de **Dag van de Franse taal**. Het is de tweede keer dat deze landelijke dag wordt gehouden.

(Bron: [Dag van de Franse taal](#))

De Vlaming Herman Boel is één week gastdocent aan de Shanghai International Studies University. Hij wil zijn studenten **de taal- en cultuurverschillen** tussen Vlaanderen en Nederland uitleggen.

(Bron: [VRT Taalnet](#))

De klanken van verschillende talen zouden deels ontstaan zijn door het **landschap** waarin de sprekers wonen.

(Bron: [Nu.nl](#))

West-Vlaamse ruzie over Bevergem

POLITIEK. De televisieserie [Bevergem](#) is een groot succes in Vlaanderen, vooral omdat de acteurs sappig West-Vlaams spreken. Hoewel het plaatsje Bevergem niet bestaat, willen verschillende gemeenten munt slaan uit de aandacht voor de serie. Daardoor is [ruzie](#) ontstaan, zodat de [werkelijkheid](#) sterk op de fictie begint te lijken.

Luister morgen naar het radioprogramma [De Taalstaat](#), dat uitzendt vanaf het Onze Taal-congres ['Klinkend Nederlands'](#).

Uitslag wedstrijd filmtickets GDMW

WINNAARS. Afgelopen maandag meldden we in Taalpost 1750 dat we 2 x 2 tickets mochten weggeven voor de Chomsky-film *Is The Man Who is Tall Happy?*, die wordt vertoond op het

[Geen Daden Maar Woorden Festival](#), aanstaande zondag (8 november) in Katendrecht (Rotterdam). De snelste mailers waren Carla Jeurissen en Emma Croese. Veel kijkplezier!

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Onderzoekers van de Universiteit Antwerpen en de Karel de Grote-Hogeschool stellen: "Als je het woordgebruik in vacatures van mannenberoepen **vervrouwelijkt**, willen ook dames solliciteren."

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

Taalbescherming in de praktijk: in Den Burg komt er waarschijnlijk een **hekje** rond het Esperantomonument.

(Bron: [Texelse Courant](#))

Zijn **computers** in staat het gebruik van een specifieke emoticon of de structuur van een tekst even goed te begrijpen als mensen? De econometrist Alexander Hogenboom heeft het onderzocht voor zijn proefschrift.

(Bron: [Emerce](#))

Taalverloedering bestaat niet, soep van de dag wel

LEZING. "Iemand die z'n moedertaal spreekt, kan geen fouten maken." Dat legt Jan Stroop op 22 november uit tijdens de ['Lazy Leidse Zondag Lezing'](#). Stroop stelt dat een uitdrukking die honderdduizenden mensen dagelijks gebruiken – bijvoorbeeld 'hun hebben gelijk' – geen taalfout kan zijn. Met andere woorden: taalverloedering bestaat niet. Wat wel bestaat is de soep van de dag die geserveerd wordt met academische lettervermicelli.

Hoe klinkt het Nederlands in 2500? Hoe pakt Sanne Wallis de Vries haar stem-imitaties aan? En hoe zingbaar is onze taal? Dat en veel meer op het Onze Taal-congres 'Klinkend Nederlands' (7 november, Breda). [Bestel nog snel uw toegangkaart!](#)

Wie spreekt het best Engels?

RAPPORT. De EF English Proficiency Index meet de kennis van het Engels bij volwassenen in landen waar een andere moedertaal wordt gesproken. Voor het nieuwe rapport werden 910.000 mensen in 70 landen getest. De Zweden voeren de lijst aan, voor [Nederland](#).

[België](#) staat op de 17e plaats. De Nederlandstaligen scoren er beter dan de Franstaligen, maar dat kan ook komen door uitzonderingen als de Vlaamse actrice [Ella Leyers](#), die Engels spreekt in zes verschillende accenten.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Op zondag 8 november is Roermond de thuishaven voor de 18de LiLiLi-daag. Dit culturele festival, waarin het **Limburgs** centraal staat, wordt dit jaar voor het laatst georganiseerd, omdat de provincie de subsidie heeft stopgezet.

(Bron: [Uitgeverij TIC](#))

De Amsterdamse dierentuin Artis houdt voortaan de **namen** van de dieren geheim. Er is geen plaats meer voor 'menselijke' namen.

(Bron: [AT5](#))

De **vergeetwoorden** die in het radioprogramma *De Taalstaat* bijeengesprokkeld werden door het Gezelschap van Geadopteerde Vergeetwoorden, zijn nu door Nelleke Noordervliet verzameld in een boek.

(Bron: [Het Laatste Nieuws](#))

Taaltip: *even groot als ik/mij*

PRAKTISCH. *Even groot als ik* is juist in zinnen als 'Eva is even groot als ik' en 'Ben jij even groot als ik?' De onderwerpsvorm *ik* is hier juist. Je moet *even groot als ik* namelijk lezen als een verkorting van 'even groot als ik ben'.

Even groot als mij kán ook juist zijn. Bijvoorbeeld in 'Zij schat hem even groot als mij', als daarmee bedoeld is: 'zij schat hem even groot als ze mij schat', dus: 'volgens haar schatting zijn hij en ik even groot'. 'Zij schat hem even groot als ik' is ook mogelijk. Dan is bedoeld: 'zij schat hem even groot als ik hem schat'.

De Spellingwijzer Onze Taal en het nieuwe Groene Boekje zijn net uit. Een mooi moment om uw kennis van de spellingregels op te frissen! Schrijf u snel in voor de ['Flitstraining spelling' van Onze Taal op 19 november in Amsterdam.](#)

Onze Taal-woord van het jaar

TOP-TIEN. Op zaterdag 7 november vindt in Breda het [Onze Taal-congres](#) plaats, met dit jaar als thema 'Klinkend Nederlands'. De bezoekers kunnen die dag het Onze Taal-woord van het jaar kiezen uit een top-tien. Hebt u nog voorstellen voor woorden die zeker in de top-tien moeten komen? Mail dan uw suggesties vóór dinsdag 3 november 12.00 uur naar redactie@onzetaal.nl.

Wedstrijd filmtickets GDMW

SNEL MAILEN. Op het [Geen Daden Maar Woorden Festival](#) in Katendrecht (Rotterdam) wordt op zondag 8 november de documentairefilm *Is The Man Who is Tall Happy?* vertoond. De Franse regisseur Michel Gondry laat daarin taalwetenschapper en filosoof Noam Chomsky vertellen over zijn ideeën en zijn leven (bekijk [de trailer](#) op YouTube). De film wordt ingeleid door Jan Don, universitair hoofddocent Nederlandse taalkunde aan de UvA.

Taalpost heeft 2 x 2 tickets voor de filmvoorstelling (16.30 uur) en 'GDMW in het theater' (14.00 uur). Interesse? Mail naar redactie@taalpost.nl. De eerste twee mailers winnen.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).